

ಭರತಾಗಮನ

[ಸೂಚನೆ : ಇದು ಪಾರ್ಶ್ವ ಸುಬ್ಬ ವಿರಚಿತ ಶ್ರೀರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಪ್ರಸಂಗದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು , ಭಾಗವತರಿಗೆ ಆಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.]

[ಪಾತ್ರಗಳು : ರಾಮ , ಲಕ್ಷ್ಮಣ , ಸೀತೆ , ಸುಮಂತ್ರ , ಗುಹ , ಭಾರದ್ವಾಜ , ದಶರಥ , ಕೌಸಲ್ಯೆ , ಕೈಕೆ , ಸುಮಿತ್ರ , ಓಲೆದೂತ , ಭರತ , ವಸಿಷ್ಠಮುನಿ]

[ವನವಾಸದಲ್ಲಿ ರಾಮ , ಸೀತೆ , ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಓಲಗ]

ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಆದಿ) ರಾಮ ರಾಮ | ದಯಾಸಾರ || ಭೂಮಿಪಾಲಕ | ಭಕ್ತ ವತ್ಸಲ || ಪ || ಸಾಕೇತಾಧಿಪ |
ನಾದ ದಶರಥ || ನಾ ಕುಮಾರರು | ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರು || ಮಾತೆ ಕೈಕೆಯ | ಮಾತಿಗೋಸುಗ || ಈತ ರಾಘವ |
ಸೀತೆಯೂ ಸಹ ||

ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಆಡುತ್ತಾಡುತ್ತಾ ಬಂದ ರಾಮ | ಸಂತೋಷದಿಂದ | ಆಡುತ್ತಾಡುತ್ತಾ ಬಂದ ರಾಮ
|| ನೋಡುವರಿಗೆ ದಯ | ಮಾಡುವ ಗುಣನಿಧಿ | ಬೇಡುವರಿಗೆ ಕೈಯೊಳ್ | ನೀಡುತ ವರವ || 1 || ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಹೂವಿನಂಥ ಮೈಯ | ಪರಿಮಳಿಸುವ | ಫುಲ್ಲಲೋಚನ ಮದನನಯ್ಯ || ಕಲ್ಲಾಗಿ ಮಲಗಿದ | ಹಲೈಯ ಸಲಹಿದ |
ಕಲ್ಯಾಣಾಂಗ ರಘು | ವಲ್ಲಭ ರಾಮ || 2 ||

[ಓಲಗ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಂತ್ರಿ ಸುಮಂತ್ರರು ಬಂದು ಆ ಮೂವರನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ]

ರಾಮ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಉರ ಪೊರವಂಟವರು ಗಂಗಾ | ತೀರ ಪರಿಯಂತರದಿ ನಿಂತಾ || ಬೇರೆ ಬೇರೆಲ್ಲರಿಗೆ
ಕರಗಳ | ಮುಗಿದು ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ||

ರಾಮ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಸಾರಿ ನದಿಯನು ಮಂತ್ರಿಸಹ ರಥ | ವೇರಿ ನಡೆದರು ಮುಂದೆ ಪಯಣದಿ || ಮೂರು
ದಿನದಲಿ ನಿಂತು ರಾಮ ಸು | ಮಂತ್ರಗಿಂತೆಂದ ||

[ಗಂಗಾನದಿಯ ದಡವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ]

ರಾಮ : (ತೋಡಿ-ಅಷ್ಟ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಮಂತ್ರೀಶ ಕೇಳಯ್ಯ ನಿನ್ನೊಳು | ಪೇಳು | ವಂಥಾದ್ದೇನುಂಟು ಬಲ್ಲವನೊಳು
|| ಚಿಂತಿಪ್ಪ ಜನಕ ಮುಪ್ಪಿನ ಕಾಲ | ಎಂದು | ನೀಂ ತಿಳಿದೆಲ್ಲರ ಸಲಹಯ್ಯ ||

ರಾಮ : (ತೋಡಿ-ಅಷ್ಟ) ಭರತಶತ್ರುಘ್ನರು ಬರಲಿಲ್ಲ | ಬೇಗ | ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಹೇಳು ಧರಣೀಶ || ವರ ಜನನಿಯರು
ಚಿಂತಿಸುವರು | ಭರತ | ಗರುಹು ಚಂದದಿ ನೋಡಿ ಸಲಹಲಿ ||

ರಾಮ : (ತೋಡಿ-ಅಷ್ಟ) ಮನಸಿನೊಳಗೆ ಭೇದವೆಣಿಸದೆ | ನಾ ಬಾ | ಹನಕ ಒಕ್ಕಲುಗಳ ದಣಿಸದೆ || ಘನತೆಗೆ
ಕಡಿಮೆ ಎಂದೆಣಿಸದೆ | ಧರ್ಮ | ವರಸಿ ರಕ್ಷಿಸ ಹೇಳು ಭರತಗೆ ||

ಗುಹ : (ಜಂಜೂಟಿ-ಏಕ) ಈ ತೆರದಲಿ ಮಂತ್ರಿಯ ಕಳುಹಿಸಿ ರಘು | ನಾಥ ಮುಂದಡಿಯಿಡಲು || ಸೀತಾ ದೇವಿಯು
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸಹ ಬರ | ಲಾತ ಗುಹನು ಕಂಡ ||

[ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಮೂವರೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ , ಅನೇಕ ಪುರಜನರು ಆ ಮೂವರನ್ನು ಮತ್ತೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ , ಶೃಂಗಬೇರ
ಪುರವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಬೇಡರ ಅರಸ ಹಾಗೂ ದಶರಥನ ಮಿತ್ರನಾದ ಗುಹನು ಈ ಮೂವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ , ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಗುಹನ ಪ್ರವೇಶ]

ಗುಹ : (ಪುನ್ನಾಗತೋಡಿ-ಅಷ್ಟ) ಪಡುದಿಕ್ಕು ನಿನಗಯ್ಯ ವರುಣಪ್ಪ | ದೊಡ್ಡ | ಕಡಲಿಗೊಡೆಯ ನೀನೆ ವರುಣಪ್ಪ ||
ಬಿಡದೆ ಬೇಡುವೆವಯ್ಯ ವರುಣಪ್ಪ | ನಮ್ಮ | ಒಡಲಿಗೀಯುವ ನೀನೆ ವರುಣಪ್ಪ ||

ಗುಹ : (ಜಂಜೂಟಿ-ಏಕ) ನೂತನವಿದು ದಶರಥನಣ್ಣಗರು ಬಹ | ರೀತಿಯ ನೆರೆ ತಿಳಿದು || ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾಣಿಕೆ
ಇತ್ತಡಿಗಿರಗುತ | ಮಾತಾಡಿಸುತೆಂದ ||

ಗುಹ : (ಮಾಂಡ್-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಎನ್ನಯ ಕುಲದೇವೇಶ | ರಾಮ ಚಂದ್ರ | ಪಾದ | ವನ್ನು ಕಂಡು ಧನ್ಯನಾದೆ |
ರಾಮ ಚಂದ್ರ || ಮಾನವಾಧಿಪತಿ ನೀನು | ರಾಮ ಚಂದ್ರ | ರಾಜ್ಯ | ವನ್ನುಬಿಟ್ಟು ಪೋಪುದೆಲ್ಲಿ | ರಾಮ ಚಂದ್ರ ||

ಗುಹ : (ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಕಂಜದಳ ನೇತ್ರ ಸೀತೆ | ರಾಮಚಂದ್ರ | ಕಣ್ಣೆ | ರಂಜಿಪ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸಹ |
ರಾಮಚಂದ್ರ || ಸಂಜೆಯಾಯಿತು ಈ ಹೊತ್ತು | ರಾಮಚಂದ್ರ | ನಾಳೆ | ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದು ಪೋಗಯ್ಯ |
ರಾಮಚಂದ್ರ ||

ರಾಮ : (ವಾರ್ಧಕ-ಭೈರವಿ) ಗುಹನಿಂತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮಾಡಿ ತಾ ಸಕಲ ಸ | ನ್ನಹವ ಕೊಡಲಲ್ಲಿದ್ದರಾ ದಿವಸ
ರಾತ್ರಿಯಲಿ | ಮಿಹಿರೋದಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆದ್ದು ಯೋಚಿಸಿದ ಬೆಳಗಾದರೆನ್ನಗಲಿಕೆಯನು || ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಶೋಕದಿಂ
ಬಂದ ಪುರಜನರು | ಗಹನದೆಡೆಗೈತಪ್ಪರಿವರ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದು | ವಿಹಿತವಲ್ಲೆನುತಂತರಂಗದಲಿ ಬೇಡರಧಿಪಗೆ
ರಾಮನಿಂತೆಂದನು ||

ರಾಮ : (ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ-ಮಟ್ಟಿ) ಶರಣ ಗುಹನೆ ಬಾ | ಯಾ | ರರಿಯದಂದದಿ | ಭರದಿ ನಮ್ಮ ಮೂ | ವರನು
ದಾಟಿಸು || ಬೆಳಗಾದಮೇಲೆ | ಇಲ್ಲಿ | ಧ್ವವರು ಕಾಂಬರು | ಛಲವ ಮಾಳ್ವರು | ಸಂಗಡ ಬರುವೆನೆಂಬರು ||

[ಒಂದು ದಿನ ಗುಹನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು , ಮರುದಿನ ತಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪುರಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಬೆಳಗಾಗುವ ಮುನ್ನವೇ
ಎದ್ದು ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಭಾರದ್ವಾಜ ಮುನಿಗಳ ಆಶ್ರಮ ತಲುಪುತ್ತಾರೆ]

ರಾಮ : (ವಾರ್ಧಕ-ಮಧ್ಯಮಾವತಿ) ಮಿಹಿರ ಕುಲಜರು ದೇವ ನದಿಯನುತ್ತರಿಸುತಲಿ | ಬಹುದೂರ ನಡೆದು
ಬರುತಲಿ ಮುಂದೆ ತಪದಲಿ ನಿ | ಸ್ಪೃಹರಾಗಿ ನಿತ್ಯಾತ್ಮ ಧ್ಯಾನದಲಿ ಮೆರೆವ ಭಾರದ್ವಾಜನಂ ಕಂಡರು || ವಿಹಿತ
ಮಾರ್ಗದಲಿ ತಪವಿರುವ ಮುನಿಗಿರಗಿದರು ||

ಭಾರದ್ವಾಜ : (ವಾರ್ಧಕ-ಮಧ್ಯಮಾವತಿ) ಬಹುಮಾನದಿಂದ ಅತಿ ಹರಸಿ ಮನ್ನಿಸಿದ ಇವ | ರಹುದು ರವಿ
ಕುಲದರಸುಗಳು ನೀವು ಬಂದ ಹದನೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡನು ||

[ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ತಾವು ವನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ]

ರಾಮ : (ಭೈರವಿ-ಜಂಪೆ-1,2) ದಶರಥ ನೃಪಾಲನೊಳು | ವಸುಧೆಯನು ಬೇಡಿ ಪೊರ | ಡಿಸಿದಳಮ್ಮನು ಕೈಕೆ |
ಎಸೆವ ಮುನಿಪಾಲ || ಬೇಡವೆಂದರೆ ಮಾತ | ಕೇಳದೀ ಜಾನಕಿಯು | ಕೂಡೆ ಬಂದಳು ಅಳುತ |
ಕಾಡೊಳಿರಲೆನುತ ||

ರಾಮ : (ಜಂಪೆ-2) ಯಾರು ಪೇಳ್ವರು ಮಾತ | ಮೀರಿ ಲಕ್ಷಣನೀತ | ಸೇರಿ ಬಂದನು ವನವೆ | ಸೌಖ್ಯವೆಂ ದೆನುತ
|| ಈರೇಳು ವರುಷ ನಮ | ಗಾರಣ್ಯದೊಳಗಿಹರೆ | ತೋರಿ ಕೊಡಿ ಸುಸ್ಥಳವ | ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ||

ಭಾರದ್ವಾಜ : (ಜಂಪೆ-2) ಎನಲು ರಾಘವ ಕೇಳು | ಮುಂದಿರುವ ಪರ್ವತದಿ | ದನುಜರಟ್ಟುಳಿಯಿಲ್ಲ | ಭಯ
ವಿಲ್ಲವಯ್ಯ || ದಿನ ದಿನಕೆ ಬೇಕಾದ | ಫಲಗಳಿವೆಯದರೊಳಗೆ | ಅನುಮಾನ ಬೇಡ ಇರಿ | ಮನಶುದ್ಧವಾಗಿ ||

[ಮುನಿಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಚಿತ್ರಕೂಟಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ]

ರಾಮ : (ಭೈರವಿ-ಜಂಪೆ-1,2) ಚಿತ್ರಮಯರಾಗಿರುವ | ಚಿತ್ರಮೂರುತಿಗಳನು | ಚಿತ್ರಕೂಟಕೆ ಮುನಿಪ | ತಾ
ಕಳುಹಿಸಿದನು || ಚಿತ್ರತರವಾಗಿರುವ | ಚಿತ್ರವನಗಳ ನೋಡಿ | ಚಿತ್ತ ಶುದ್ಧಿಯೊಳಲ್ಲಿ | ಇರುತ್ತಿರ್ದರವರು ||

[ತೆರಳುತ್ತಾರೆ , ತೆರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ , ಮುಂದಿನ ವಾರ್ಧಿಕಕ್ಕೆ ದಶರಥ ಕುಳಿತಲ್ಲಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಬರುತ್ತಾನೆ , ವಸಿಷ್ಠರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ]

ದಶರಥ : (ವಾರ್ಧಿಕ-ಸಾವೇರಿ) ಇತ್ತ ದಶರಥ ನೃಪೋತ್ತಮನು ಕೌಸಲ್ಯೆಯರಮನೆಗೆ ಬಂದು ನಿಜ ಪುತ್ರರಂ ನೆನೆ
ನೆನೆಯುತ | ಚಿತ್ತದಲಿ ಕಡು ನೊಂದು ಚಿಂತಿಸುವ ವೇಳೆಯಲಿ | ಹತ್ತಿರಕೆ ನಡೆತಂದ ಮಂತ್ರೀಶನಂ ಕಂಡು |
ಉತ್ತರವ ಬೆಸಗೊಂಡ ಎಲ್ಲಿಪರ್ಯಂತೆನ್ನ ಪುತ್ರರೈದಿದರೆನ್ನುತ ||

ದಶರಥ : (ಸಾವೇರಿ-ಜಂಪೆ-1,2) ಮಂತ್ರಿ ಮಮ ಬಾಲಕರ | ಎಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದೆ | ಕಾಂತೆ ಜಾನಕಿ ನಡೆದು |
ಪೋದಳೇ ಮುಂದೆ || ಬರುವ ಸಮಯದಿ ನಿನ್ನ | ಕಿವಿಯೊಳಾಡಿದುದೇನು | ಬರುತೆವೆಂದರೆ ಆಸೆ |
ತೊರೆದರೇನಯ್ಯಾ ||

ದಶರಥ : (ಸಾವೇರಿ-ಜಂಪೆ-1,2) ಈಸು ಭಾಗ್ಯವನೆಲ್ಲ | ಬಿಟ್ಟೆನ್ನ ಸುತರು ವನ | ವಾಸಕ್ಕೆದಿದರಲ್ಲೊ |
ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ವಿಧಿಯೆ || ತರಹರಿಸುತಿದೆ ಪ್ರಾಣ | ತಾನುಳಿವ ಪಾಡಿಲ್ಲ | ಕರೆಸು ಭರತನ ಮಂತ್ರಿ | ಚಾರಕರ
ಕಳುಹು ||

ದಶರಥ : (ಸಾವೇರಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಎಂದಿನಂತೇಕೆ ಬಾರ | ರಾಮಚಂದ್ರ || ಕಣ್ಣ | ಮುಂದೇತಕೆ ಸುಳಿದಾಡನು |
ರಾಮಚಂದ್ರ || ಬಿಲ್ಲುವಿದ್ಯೆಗಳ ತೋರೋ | ರಾಮಚಂದ್ರ || ಹಿಂದೆ | ನಿಲ್ಲುವ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಕಾಣೆ | ರಾಮಚಂದ್ರ ||
ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪೋದಳೊ ಸೀತೆ | ರಾಮಚಂದ್ರ || ನ | ಮೈಲ್ಲರ ಬಿಟ್ಟು ನೀ ಪೋದೆ | ರಾಮಚಂದ್ರ ||

ದಶರಥ : (ನೀಲಾಂಬರಿ-ಏಕ)(ಶಿವರಂಜಿನಿ-ಕೋರೆ) ಏಕೆ ನಿಂತಿರುವೆ ಮಂತ್ರಿ | ಬುದ್ಧಿಗಳೆಲ್ಲ | ಆ ಕಡೆಗಾ ಯಿತಲ್ಲ
|| ಕೌಸಲ್ಯೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ | ಕರೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ | ಕೈಕೆಯ ಬರಲು ಹೇಳು ||

[ಮೂವರೂ ರಾಣಿಯರು ಬರುವರು]

ದಶರಥ : (ಶಿವರಂಜಿನಿ-ಕೋರೆ) ಯಾರೇನ ಮಾಡುವರು | ಮನುಜರಿಗೆ | ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಬೆನ್ನ ಬಿಡದು || ಶ್ರೀರಾಮಾ
ರಾಮ ರಾಮಾ | ರಾಜೀವನೇತ್ರ | ನಾರಾಯಣಾ ನಾರಾಯಣ ||

ದಶರಥ : (ವಾರ್ಧಿಕ-ಶಿವರಂಜಿನಿ) ಧಾರಿಣೀಪತಿ ಮಾತು ಮಾತಾಡಿದಂತೆ ಎದೆ | ಯಾರಿ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ನಾಲಗೆ
ಸೆಳೆದು ದಂತದಡಿ | ಯಾರಿದುವು ರಕ್ತದೋಸರಣಿಗಳ್ ಶ್ವಾಸ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು ||

[ದಶರಥನು ಸಾಯುತ್ತಾನೆ , ರಾಣಿಯರು ಅಳುತ್ತಾರೆ]

ಕೌಸಲ್ಯೆ : (ಶಿವರಂಜಿನಿ-ಕೋರೆ) ಕಾಂತನೇಕೆ ಮಾತನಾಡ | ನಯ್ಯಯ್ಯೋ | ಈತ | ಗಿಂಥ ಮರಣ ಬಂದಿತೇತ |
ಕಯ್ಯಯ್ಯೋ || ಕಂತು ರೂಪಿನಂಥ ದೇಹ | ವಯ್ಯಯ್ಯೋ | ನಮ್ಮೊ | ಳಂತರಂಗದಂಥ ಮೋಹ | ವಯ್ಯಯ್ಯೋ ||

ಕೈಕೆ : (ಶಿವರಂಜಿನಿ-ಕೋರೆ) ಪುಣ್ಯವ ಏನೆಂದು ಹೇಳ | ಲಯ್ಯಯ್ಯೋ | ಮೈಯ | ಬಣ್ಣಗುಂದಿ ತಣ್ಣಗಾಯಿ |
ತಯ್ಯಯ್ಯೋ || ಕಣ್ಣ ಮೇಲಕುಪ್ಪರಿಸಿ | ತಯ್ಯಯ್ಯೋ | ಅಗ್ರ | ಗಣ್ಯನೆಚ್ಚರಳಿದನಲ್ಲೊ | ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ||

ಸುಮಿತ್ರ : (ಶಿವರಂಜಿನಿ-ಕೋರೆ) ಕಾರಣವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯ | ದಯ್ಯಯ್ಯೋ | ಸುಕು | ಮಾರರೊಬ್ಬ ರಿಲ್ಲದಾಗ |
ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ || ಧಾರಿಣಿಪಾಲಕನಿಂತು | ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ | ನಮ್ಮ | ಗಾರು ಮಾಡಿ ಪೋದ ನಲ್ಲೋ | ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ||

ವಸಿಷ್ಠ : (ಕಂದ-ತೋಡಿ) ಕಾಂತನ ಮೈಯಲಿ ಬಿದ್ದಾ | ಕಾಂತೆಯರಳುತಿರುವ ವೇಳೆ ಬಂದಾ ಮುನಿಪಂ |
ಸಂತವಿಸಲು ಬೇಕೆನುತಲಿ | ಚಿಂತೆಯ ಬಿಡಿರೆಂದು ತಕ್ಕ ನೀತಿಯ ಪೇಳ್ವಂ ||

ವಸಿಷ್ಠ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ಮಟ್ಟಿ-ತೋಡಿ) ಬಾಲೆಯಿರಿರ ಕೇಳಿ ಬಲುಕ್ಲೇಶದಿಂದೀಗ | ಗೋಳಿಟ್ಟು ಮೊರೆಯಿಡ ಲೇಕೆ ||
ಕೇಳಿದ ಜನರು ಮತ್ತೇನ ಪೇಳುವರು ಭೂ | ಪಾಲರಿಗಿದುಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ||

ವಸಿಷ್ಠ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ಮಟ್ಟಿ-ತೋಡಿ) ಹೆಮ್ಮಕ್ಕಳಿರ ನೀವು ಕೂಗಿಯಾಡಿದರಿಂದ | ಬ್ರಹ್ಮನ ಲಿಖಿತ ತಪ್ಪುವುದೇ ||
ಕರ್ಮಬಂಧಗಳು ಕಟ್ಟಿಳವ ವೇಳೆಗೆ ಮಿಕ್ಕ | ಧರ್ಮ ದೈವಗಳು ರಕ್ಷಿಪವೇ ||

[ರಾಣಿಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂತೈಸಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ]

ವಸಿಷ್ಠ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ಮಟ್ಟಿ-ತೋಡಿ) ಈ ತೆರೆದೊಳು ನಾನಾ ನೀತಿಯ ಪೇಳ್ವು ಸು | ನೀತೆಯರನು ಒಡಂಬಡಿಸಿ ||
ಭೂತಳಾಧಿಪನ ತೈಲದೊಳಿಟ್ಟು ಭರತನಿ | ದ್ವಾರಾ ರಾವಿಗೋಲೆ ಕಳುಹಿದನು ||

[ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ವಸಿಷ್ಠರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಭರತ-ಶತ್ರುಘ್ನರನ್ನು ಕರೆಸಲು ಒಬ್ಬ ಆಳಿನ ಮೂಲಕ ಓಲೆಯನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ , ಎಲ್ಲರೂ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ , ಭರತನ ಓಲಗ]

ಭರತ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಆ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿಯಲಿ ಸ್ವಪ್ನವ | ಮಾನನಿಧಿ ಭರತಾಗ ಕಾಣುತ || ಮಾನವಾಧಿಪಗೇನು
ನಡೆಯಿತೊ | ಕಾಣೆನಿಂದು ||

[ಶತ್ರುಘ್ನನನ್ನು ಒಡಗೂಡಿಕೊಂಡು ಕೇಕಯದಿಂದ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ]

ಭರತ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಬಂದು ಕಂಡನು ತನ್ನ ನಗರವ | ಮುಂದೆಸೆವ ತೋರಣದ ಸೊಬಗನು || ನಿಂದು
ಯೋಚಿಸುತಾಗ ತನ್ನೊಳ | ಗೆಂದನಿನಿತು ||

ಭರತ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಮುಂಬರಿದು ನಗರದಲಿ ಬರುತಿರೆ | ಸಂಭ್ರಮದ ಸ್ವಾಗತವ ಕಾಣದೆ || ಬೆಂಬಲದ ಜನರೆಲ್ಲ
ಮೌನದೊಳ್ | ಇಹುದ ಕಂಡು ||

ಭರತ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಜನಕನಿಂಗೇನಾಯ್ತೋ ಎನ್ನಯ | ಜನನಿಗತಿ ಸಂಕಟವೊ ತಿಳಿಯನು || ಏನೋ
ದುರಿತವದಾಯ್ತೆನುತ ಮನ | ಮರುಗುತೆಂದ ||

[ವಸಿಷ್ಠರು ಇದಿರುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ]

ಭರತ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ಮಟ್ಟಿ) ಬಂದನು ಭರತನಾಕ್ಷಣದಿ ನೋಡುತಲಿದ | ರಂದವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದನು ||

ವಸಿಷ್ಠ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ಮಟ್ಟಿ) ಒಂದುಳಿಯದೆ ಮುನಿ ಪೇಳಿದನಾಗಲು | ತಂದೆಯು ಅಳಿದಾ ವಾರತೆಯ ||

ಭರತ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ಮಟ್ಟಿ) ಎಂದುದ ಕೇಳುತಲಾಕ್ಷಣ ಧರೆಗೆ ಹಾ | ಯೆಂದು ಮೂರ್ಛಿತನಾಗುತ್ತೆದ್ದ ||

[ವಸಿಷ್ಠರು ಕತೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದಾಗ ಮೊದಲು ದುಃಖಿಸುತ್ತಾನೆ , ನಂತರ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಾಗುತ್ತಾನೆ]

ಭರತ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ಮಟ್ಟಿ) ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ರುದ್ರನಂತೆ ಅರ್ಭಟಿಸಿ ಕಂ | ಗಳ ಮೇಲೆ ಕಿಡಿಗೆದರಿದನು ||

[ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ತಾಯಿಯ ಮಡಿ ಹಿಡಿದು ಎಳೆದು ತರುತ್ತಾನೆ]

ಭರತ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ಮಟ್ಟಿ) ಹೊಳೆವ ಖಡ್ಗವ ಕೊಂಡು ಮಾತೆಯ ಕಡಿವೆನೆಂ | ದಿಳಿಯೆ ವಸಿಷ್ಠ ಬೋಧಿಸಿದ ||

[ಖಡ್ಗದಿಂದ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಹೋದಾಗ ವಸಿಷ್ಠರು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ]

ಭರತ : (ಜಂಪೆ-2-ಜೋರು) ಎನಗಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮ ವನಕೆ ತೆರಳಿದ ಮೇಲೆ | ಅನುಮಾನವೇನೆನ್ನ ಜನನಿಯೇ ಇವಳು ||

ಭರತ : (ಜಂಪೆ-2) ಈ ನರೇಂದ್ರನು ತೀರಿ ಹೋದ ಮೇಲೆನಗಾಗಿ | ನಾನೆಂತು ಮೊಗದೋರ್ಪೆ ದಾನವಾಂತಕಗೆ||

[ಸಿಟ್ಟು ತಣಿದ ಮೇಲೆ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾನೆ]

ಭರತ : (ಜಂಪೆ-1) ಅಗ್ರಜನ ಪೊರಡಿಸಿದ ಆ ದೋಷ ಪಿತ್ರವಧೆಯು | ಅಗ್ನಿಯೊಳಗಲ್ಲದೇ ಪೋಗದೆನ್ನಗಲಿ ||

[ಒಮ್ಮೆ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ , ವಸಿಷ್ಠರು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ]

ಭರತ : (ಶಿವರಂಜಿನಿ-ಜಂಪೆ-1,2) ಕಣ್ಣನೀರನು ತುಂಬಿ ಕರಗಿ ಭರತನು ಮನದಿ || ಎಣ್ಣಿಸಿದನೊಂದು ಅರೆ ಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಂತ || ಕೌಸಲ್ಯೆಯರ ದುಃಖ ಕಾಂಬುದಕೆ ಮುನ್ನವೇ | ಸಾವುದೇ ಲೇಸೆಂದು ತಾ ತಿಳಿದನಂದು ||

[ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಾನೇ ಸಾಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ , ಪುನಹ ವಸಿಷ್ಠರು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ]

ವಸಿಷ್ಠ : (ಜಂಪೆ-2) ಹೀಗೆಂದು ಭರತನಣಿಯಾಗೆ ಕಂಡು ವಸಿಷ್ಠ | ರಾಘವನು ಪೇಳ್ವ ಮಾತಾಗ ಪೇಳಿದನು ||

[ತಂದೆಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಈಗ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾನೆ]

ಭರತ : (ಜಂಪೆ-2) ರೂಢಿಪಾಲಕಗೊಡನೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕರ್ಮವನು | ಮಾಡಿದಾಕ್ಷಣದೊಳಗೆ ಭರತ ಹೊರವಂಟ ||

[ಸಂಸ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರೈಸಿ ಬಂದ ನಂತರ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರು ಎಂದು ವಸಿಷ್ಠರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭರತನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ]

ಭರತ : (ಶಾರ್ದೂಲವಿಕ್ರೀಡಿತ) ನಾನಾ ಸೈನ್ಯವ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಪುರಕಂ ಶತ್ರುಘ್ನನಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಾಣಲ್ ಬೇಕು ನರೇಂದ್ರ ಪಾದಯುಗಮೆಂದಾ ನದಿಗಳಂ ದಾಂಟುತಂ | ತಾನುಂ ಮೂವರು ಜನನಿಯರ್ ಸಹಿತಲೈತಂದ ||

[ಪುರದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಶತ್ರುಘ್ನನನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ , ಮೂವರು ತಾಯಿಯರೊಂದಿಗೆ ವನಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ , ಮುಂದಿನ ಅಬ್ರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಬರುತ್ತಾನೆ , ಭರತ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸಿಟ್ಟಾಗುತ್ತಾನೆ , ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕರೆದು]

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಅಬ್ರ) ಆತನಂ ಕಾಣುತ ಎನೆಂದಾರದೆ ಕೋಪದಿಂ ರಘುಜಗಾ ಸೌಮಿತ್ರಿಯಿಂತೆಂದನು ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಮಟ್ಟಿ)(ಜೋರು) ಅಣ್ಣ ನೋಡು ಭರತ ರಾಜ್ಯ | ತನ್ನದಾಯಿತೆಂಬ ಗರ್ವ || ವನ್ನು ತೋರ ಬರುವ ನಮ್ಮ | ಕಣ್ಣ ಇದಿರಿಗೆ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಮಟ್ಟಿ) ಮಿಣ್ಣಿಗಿರಿ ನೀವು ನೇರಳೆ | ಹಣ್ಣ ಕೆಡಹಿದಂತೆ ಬಲವ || ಬನ್ನಬಡಿಸಿ ಬಿಡುವೆ ಕ್ಷಣಕೆ | ನಿನ್ನ ಕರುಣದಿ ||

ರಾಮ : (ಮೋಹನ-ಮಟ್ಟಿ)(ಇಳಿ) ಸುಮ್ಮಗಿರು ಭರತ ಬರುವ | ಧರ್ಮವನ್ನು ಅರಿಯೆ ನೀನು || ಹೆಮ್ಮೆಗಾರನಲ್ಲ ಗುಣದಿ | ನಮ್ಮ ಸಹಜನು ||

[ಸಿಟ್ಟಾಗಿದ್ದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ರಾಮನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ , ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಭರತನು ಬರುತ್ತಾನೆ]

ಭರತ : (ಮೋಹನ-ಕೋರೆ) ಎಂದು ತಮ್ಮೊಳಾಡುತಿರಲು | ಬಂದು ಭರತ ರಥವನಿಳಿದು || ನಿಂದು
ರಾಮಚಂದ್ರನಡಿಗೆ | ವಂದಿಸಿದನು ||

ರಾಮ : (ಭಾಮಿನಿ) ಪಾದಕೆರಗಿದನುಜನನು ವಿ | ನೋದದಿಂದಲಪ್ಪಿ ಬಳಿಕ || ಆದರಿಸುತ ನುಡಿದ ತನ್ನ |
ಸೋದರನೊಳು ||

ರಾಮ : (ಮೋಹನ-ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಬಂದೆಯಾ ಇನವಂಶವಾರಿಧಿ | ಚಂದ್ರ ನಾ ಬರುವಾಗ ನಿನ್ನೊಡ ||
ಎಂದುದಿಲ್ಲವೆನುತ್ತ ಮನದಲಿ | ನೊಂದೆಯೇನೈ ||

ರಾಮ : (ಮೋಹನ-ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಎಂದು ಬಂದೆಯಯೋಧ್ಯಪುರಕಿದ | ನೆಂದು ಕೇಳಿದೆ ನಮ್ಮ ವಾರ್ತೆಯ || ಎಂದು
ಪೊರಟಿರಿ ಜನನಿಯರು ಸಹ | ಮಂದಿರವನು ||

ರಾಮ : (ಸಾವೇರಿ-ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಕ್ಷೇಮವೇ ದಶರಥಪಿತಗೆ ಪರಿ | ಣಾಮವೇ ಶತ್ರುಹಗೆ ಮೊದಲಾ || ದಾ ಮಹಾ
ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕುಶಲವೆ | ಸೀಮೆಯೊಳಗೆ ||

ರಾಮ : (ಸಾವೇರಿ-ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಏನು ಮುಖದಲಿ ಕಾಂತಿ ತಗ್ಗಿತು | ನೀನು ಜನನಿಯರೊಡನೆ ನಾವಿಹ ||
ಕಾನನಾಂತಕೆ ಬಂದುದೇತಕೆ | ಮಾನನಿಧಿಯೆ ||

ಭರತ : (ಸಾವೇರಿ-ಅಷ್ಟ) ಅಣ್ಣಾಶ್ರಿತ ಪೋಷ ಕೇಳು | ನಿನ್ನನು ಕಳುಹಿದ ಮೇಲೆ || ಅನ್ನವುಣ್ಣದೆಂಟು ದಿನಕೆ | ಇನ್ನು
ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆ ||

ಭರತ : (ಸಾವೇರಿ-ಅಷ್ಟ) ಇನಕುಲಾಧಿಪನಿಂದಿಗೆ | ದಿನ ಮೂರಾಯ್ತು ನೀನಿಲ್ಲದೆ || ಮನಕ್ಷೇಶದಿಂದ ಕರಗುತ |
ಅನಿಮಿಷರ ಪುರಕೈದಿದನು ||

ಸೀತೆ : (ಶಿವರಂಜಿನಿ-ವಾರ್ಧಕ) ಇಂತೆಂದು ಭರತನಾಡಿದ ನುಡಿಯ ಕೇಳ್ತು ಬಲು | ಚಿಂತಾ ಸಮುದ್ರ ದೊಳಗಾಳ್ತು
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಮೂರ್ಛೆ | ಯಂ ತಳೆದ ಶಿವ ಶಿವಾ ಎನುತಲಂಗನೆ ಧರೆಗೆ ಹಮ್ಮಯ್ಸಿ ಬಿದ್ದಿದಳು || ಇಂತು ಮಾಡಿತೆ
ದೈವ ಇನಕುಲದ ಸೌಭಾಗ್ಯ | ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ಬೆಳಕು ತಗ್ಗಿತೇ ಹರ ಹರಾ || ಎಂತಿದರಡೇನು
ಇನ್ನೇನಾದಡೇನೆನುತ ಕಾಂತೆ ಜಾನಕಿ ನುಡಿದಳು ||

ಸೀತೆ : (ಶಿವರಂಜಿನಿ-ರೂಪಕ) ಇನ್ನಾರೆನ್ನನು ಗುಣದಲಿ | ಮನ್ನಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಿ ಕರೆವರು | ಕಣ್ಣಲಿ ಕಾಣದೆ ಹೋಯಿತೆ |
ಪುಣ್ಯವೆ ಹಾ ವಿಧಿಯೇ || ಮಾವನ ಗುಣ ವರ್ಣಿಸುವರೆ | ಸಾವಿರ ಬಾಯ್ ಇರಬೇಕು | ಯಾವರಿಗಿಂಥಾ ಮನಸಿದೆ |
ದೇವರಿಗೆ ಸಮಾನ ||

ಸೀತೆ : (ಶಿವರಂಜಿನಿ-ರೂಪಕ) ಒಂದೇ ದಿನವಾದರೂ ಮನ | ನೊಂದೆನ್ನೊಳು ನುಡಿದರಿಯನು | ತಂದೆ
ತಾಯಿಗಳಾದರೂ | ಬಂದಪರೇ ಹೀಗೆ || ಎಷ್ಟರ ಸಂಕಟಪಟ್ಟನೊ | ಮಕ್ಕಳ ನೋಡುವೆನೆನ್ನುತ | ಎಷ್ಟೆಮ್ಮನು ಕರೆ
ಕರೆವುತ | ಬಿಟ್ಟನೊ ಪ್ರಾಣವನು ||

ಸೀತೆ : (ಶಿವರಂಜಿನಿ-ರೂಪಕ) ಒದಗುವರಾಪತ್ತಿಗೆನುತ | ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿದ ಮಗನಿಗೆ | ತುದಿಗಾಲಕೆ ನಾವಿದ್ದಿ
| ಲ್ಲದಹಾಗಾಯ್ತಲ್ಲ || ಹೊತ್ತಲ್ಲದ ಹೊತ್ತಿನಲಿ ನೃ | ಪೋತ್ತಮನಳಿದನೆ ಹಾಯನು | ತತ್ತೆಯ ಮೊಗ ನೋಡುತ ಬಲು
| ಅತ್ತಳು ಜನಕಸುತೆ ||

ರಾಮ : (ಮೋಹನ-ವಾರ್ಧಕ) ಪೋದ ಮಾವನ ಗುಣವ ವರ್ಣಿಸುತ ಜನಕ ಸುತೆ | ಪಾದದಡಿಯಲಿ ಬಿದ್ದು
ಹೊರಳುತಿರೆ ಕೌಸಲ್ಯೆ | ಮೇದಿನೀ ಸುತೆಯ ತೆಗೆದಪ್ಪಿ ಸಂತೈಸಿ ಕಂಬನಿಯ ಸೆರಗಿಂದ ತೊಡೆದು ||
ಆದರಿಸುತವರು ಮೂವರು ಜನನಿಯರು ಸಹಿತ | ಪೋದರಾ ನದಿಯಡೆಗೆ ಗುರುಮುಖದಿ ಸ್ನಾನ ಕ | ಮಾರ್ಗದಿಗಳ
ರಚಿಸಿದರು ವಿಪ್ರ ಮುಖದಿಂದ ವಿಧಿ ವಿಹಿತದಿಂ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ||

[ಅಪರ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ನದಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ]

ರಾಮ : (ಮೋಹನ-ವಾರ್ಧಕ) ವೇದೋಕ್ತ ಮಂತ್ರದಿಂದಪರ ಕರ್ಮಂಗಳಂ | ಸಾಧಿಸಿಯೆ ದಾನ ದಕ್ಷಿಣೆ ಹೋಮ
ನೇಮದಿಂ | ಮೇದಿನೀಶಗೆ ಸ್ವರ್ಗಮಂ ಕೊಡಿಸಿ ಸಕಲ ಪಿತ್ಯ ಜನವ ಸಂತುಷ್ಟಿಪಡಿಸಿ || ಆ ದಿವಸ
ಉಪವಾಸದಿಂದಿದ್ದು ಮರುದಿನದೊ | ಳಾದಯಾಂಬುಧಿ ರಾಮ ಕೌಸಲೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯರ | ಪಾದಕೆರಗುತ ಸಕಲ
ಮುನಿಜನರ ಮುಂದೆ ಧೈರ್ಯೋದ್ಧಾಮನಿಂತೆಂದನು ||

ರಾಮ : (ತೋಡಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಬಂದುದು ಲೇಸಾಯಿತು ನೀವು | ಹೀಗಾದ ಮೇಲೆ | ನೊಂದು ಮಾಳ್ವ ದಿನ್ನೇನು
ನಾವು || ಎಂದಿಗಾದರೊಂದು ದಿನ ಸಿದ್ಧ | ಈ ದೇಹನಾಶ | ಹೊಂದದೆ ನಿಲ್ಲದಿದು ಬದ್ಧ || ನೋವು
ಸಂತೋಷವೆಂಬುದೆಲ್ಲ | ಸಂಸಾರಿಗಳಿಗೆ | ಆವರಿಗಾದರೂ ಉಂಟಲ್ಲ || ಸಾವು ಹುಟ್ಟು ಸುಖ ದುಃಖವೆಲ್ಲ |
ಅರಿಯದ ಹಾಗೆ | ನೀವು ಚಿಂತಿಸುವಿರಲ್ಲ ||

ರಾಮ : (ತೋಡಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಭರತನ ಮಾತೊಂದ ಮೀರದೆ | ಸೂರ್ಯವಂಶದ | ದೊರೆತನಕ್ಕೆ ಕುಂದು
ತಾರದೆ || ಅರಿತು ದಾನ ಧರ್ಮಂಗಳಲ್ಲಿ | ಕಡಿಮೆ ಎನಿಸದೆ | ಸಿರಿತನದಿಂದಾಳಿ ನೀವಲ್ಲಿ || ತೆರಳಿ ನೀವೆಲ್ಲ ಉರಿಗೆ
| ನಾವು ಈರೇಳು | ವರುಷದ ಮೇಲ್ ಬಹೆವಲ್ಲಿಗೆ || ತರಳ ಶತ್ರುಘ್ನನು ನೀನು | ಒಂದೇ ಬುದ್ಧಿಯೊ | ಳಿರುತೆಮ್ಮ
ರಾಜ್ಯವ ನೀನಾಳು ||

ರಾಮ : (ತೋಡಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಕಂದ ಪೋಗಯೋಧ್ಯಾನಗರಕ್ಕೆ | ಆನೆ ಕುದುರೆ | ಮಂದಿರಾಜ್ಯ ವನ್ನಾಳುವುದಕ್ಕೆ ||
ಅಂದಿನ ದಿನಕೆ ನಾನು ಲಕ್ಷ್ಮಣ | ಜಾನಕಿ ಸಹಿತ | ಬಂದೇನು ಪಟ್ಟಣಕೆ ತತ್ಕ್ಷಣ ||

ಭರತ : (ಕೇದಾರಗೌಳ-ಅಷ್ಟ) ಅಣ್ಣ ನೀವ್ ಮೂವರಾರಣ್ಯದೊಳಿರುವಾಗ | ಬಣ್ಣವೆ ತನಗೆ ಉರು || ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷ
ನಿನ್ನ ಪಾದವ ಬಿಡೆನೆಂದು | ಕಣ್ಣಿನೀರನು ತುಂಬಿದ ||

ಭರತ : (ಕೇದಾರಗೌಳ-ಅಷ್ಟ) ಹೆಮ್ಮಕ್ಕಳೊಳಗೆ ಗಯ್ಯಾಳಿ ಕೈಕಾದೇವಿ | ಅಮ್ಮನಾಡಿದ ಮಾತಿಗೆ || ಸುಮ್ಮನೆ
ರಾಜ್ಯವ ಬಿಡುವುದು ನೀತಿಯೆ | ನಿಮ್ಮ ಮನಕೆ ಸರಿಯೆ ||

ಭರತ : (ಧನ್ಯಾಸಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ನಿರ್ಮಲದಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಸುತನಿರಲಾತನ | ತಮ್ಮಗೆ ರಾಜ್ಯವುಂಟೇ ||
ಸಮ್ಮತವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ | ಜನ್ಮಾಂತರಕೂ ಪೋಗೆನು ||

ಭರತ : (ಧನ್ಯಾಸಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ನೀವ್ ಜರೆದರೆ ದಿಟವಾಗಿ | ಪೋಪೆ ಮತ್ತೊಂದೂರಿಗೆ || ಭೂಪ
ನಿನ್ನಂತರಂಗವೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಿದಕೆಂದು | ತಾಪದಿ ನಿಂತಿರ್ದನು ||

ಕೈಕೆ : (ಕಂದ) ಎಂದಾ ಭರತನ ಮಾತಿಗೆ | ಅಂದೆಲ್ಲರು ಬದ್ಧವೆಂದು ಕರಗಳ ಮುಗಿಯಲ್ || ಬಂದಾ ಕೈಕಾ
ದೇವಿಯು | ಚಂದದಿ ರಾಮನೊಡನೆಂದಳೊಂದುತ್ತರಮಂ ||

ಕೈಕೆ : (ಮೋಹನ-ಅಷ್ಟ)(ಇಳಿ) ಮಂಥರೆಯ ಮಾತ ಕೇಳಿ | ಮಂದಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಾನು | ಎಂದ ಮಾತಂತರಂಗಕ್ಕೆ
| ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ ರಾಮ ||

ಕೈಕೆ : (ಮೋಹನ-ಅಷ್ಟ) ಬಂದಯೋಧ್ಯಾಪುರಕೆ ತ | ಮೃಂದಿರ ನೀ ಕೂಡಿಕೊಂಡು || ಚಂದದಿಂದ ರಾಜ್ಯವಾಳು |
ಎಂದೊಡಂಬಡಿಸಿದಳು ||

[ಕೈಕೆಯ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡದೇ ರಾಮನು ಭರತನೊಡನೆ ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ]

ರಾಮ : (ಸಾವೇರಿ-ಜಂಪೆ-2) ತಮ್ಮ ಕೇಳಿನಕುಲದ | ರಾಯರಲಿ ಜನಿಸಿದು | ಧರ್ಮವೇ ಸತ್ಯವನು | ಬಿಟ್ಟು
ನಡೆಯುವುದು || ಪಿತನ ವಾಕ್ಯವ ಮೀರಿ | ಪಿಂತೆ ನಡೆದವರುಂಟೆ | ಅತಿರೇಕವಿದು ಲೋಕ | ಕತಿ ಚೋದ್ಯವಯ್ಯ ||

ರಾಮ : (ಸಾವೇರಿ-ಜಂಪೆ-2) ಹದಿನಾಲ್ಕು ವತ್ಸರದ | ತುದಿಯ ಮರುದಿನ ಬಂದು | ಒದಗುವೆನು ಪಟ್ಟಣಕೆ | ಇದು
ಕಪಟವಲ್ಲ || ಅನಿತುದಿನ ರಾಜ್ಯವನು | ಆಳಿಕೊಂಡಿರು ನೀನು | ಮನಸಿನೊಳು ಅನುಮಾನ | ಮತ್ತೇನು ಬೇಡ ||

ರಾಮ : (ಸಾವೇರಿ-ಜಂಪೆ-2) ಎನ್ನೊಡನೆ ಜನಿಸಿದ | ತಮ್ಮನಾದರೆ ನೀನು | ಎನ್ನ ಮಾತನು ಕೇಳು |
ಎರಡಿಲ್ಲದಾಳು ||

ಭರತ : (ಮೋಹನ-ಜಂಪೆ-2) ಅಣ್ಣ ಕೇಳಿರೇಳು | ವತ್ಸರದ ಮರುದಿವಸ | ಉಣ್ಣದಿಹೆನೊಂಭತ್ತು | ಗಳಿಗೆ
ಪರ್ಯಂತ || ಅಗ್ರಜರು ನೀವಷ್ಟ | ರೊಳು ಬಾರದಿದ್ದರೆ | ಅಗ್ನಿಕುಂಡದೊಳಿವೆ | ನಿನ್ನಾಣೆ ದಿಟವು ||

ಭರತ : (ಮೋಹನ-ಜಂಪೆ-2) ಮರೆತು ಹೋಗದೆ ದಿವಸ | ಅರಿತುಕೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ | ಶರತುದಿಯಲೀಗ ಬರೆ |
ದಿರಿಸೊಂದುಕಡೆಯ ||

ರಾಮ : (ಮೋಹನ-ಜಂಪೆ-2) ಸೇವೆಗೆನ್ನುತ ತನ್ನ | ಪಾವನಾಂಘ್ರಿಯೊಳಿದ್ದ | ಹಾವುಗೆಯ ಕೈಲಿಟ್ಟು | ಹರಸಿ
ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ||

[ಭರತನ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ರಾಮನು ತನ್ನ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಹರಸಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ]

* * * * *